

Het Kiezen van Goede Kinderopvang

Het kiezen voor een goed kinderdagverblijf is een grote beslissing voor ouders. Het is tevens vaak een beslissing die veel vragen oproept en gepaard gaat met een hoop bezorgdheid. De eerste stap die ouders kunnen nemen, is het bezoeken van verschillende kinderdagverblijven om er zeker van te zijn dat ze de juiste keuze maken voor hun baby.

Het kan helpen om voor het afleggen van deze bezoekjes vast wat informatie te verzamelen over de desbetreffende kinderdagverblijven. Een goed kinderdagverblijf zal in de omgeving een goede reputatie hebben en bekendstaan als een plek waar men zich welkom voelt. Ouders kunnen ook op de volgende punten letten:

- Inspectierapport – bevat informatie over de kwaliteit van de zorg, maatregelen betreffende gezondheid en veiligheid en andere belangrijke zaken
- Plan van aanpak – biedt informatie over de omgeving, de faciliteiten, het begeleidingssysteem, het stimuleren van leren en ontwikkeling en de doelen van het kinderdagverblijf.
- Beleidsregels – alle regels van het kinderdagverblijf; van openingstijden, inschrijvingsprocedure, scholing van personeel, wenperiode, antidiscriminatiebeleid, noodgevallen, ongelukken en ziekte tot allergieën of voedselintoleranties.

Als al het bovenstaande in orde is, kunnen ouders daaruit opmaken dat het kinderdagverblijf de zorg en verantwoordelijkheid voor de baby's serieus neemt.

Bezoeken van de kinderopvang

Wanneer ouders een kinderopvang bezoeken, kunnen ze wellicht praten met ouders van kinderen die daar al zitten. Ze kunnen ze vragen naar hun ervaringen en hun mening. Ze kunnen ook vragen stellen aan de manager en het personeel van de kinderopvang. Dit kunnen de meest uiteenlopende vragen zijn over alles wat de ouders maar belangrijk vinden. Verzoekers die naar hun vragen luisteren en met warmte en betrokkenheid reageren, geven ouders het vertrouwen om hun baby aan de zorg van anderen over te laten. Als ouders het gevoel krijgen dat hun eigen vaardigheden en expertise gewaardeerd worden, sluiten de benadering van het kinderdagverblijf en van thuis goed op elkaar aan. Hier volgen enkele vragen die de ouders zouden kunnen stellen aan de manager en het personeel van de kinderopvang:

Hoe kan ik mijn baby voorbereiden op kinderopvang?

Wellicht heeft het kinderdagverblijf een brochure met informatie over hoe ouders hun baby kunnen voorbereiden op kinderopvang. Ouders kunnen zich bijvoorbeeld rustiger voelen worden wanneer ze ontdekken dat ze bij hun baby mogen blijven tijdens de wenperiode of dat ze zo vaak als ze willen langs mogen komen totdat hun baby gewend is geraakt aan de nieuwe gezichten en het kinderdagverblijf zelf. Het stelt ze misschien ook gerust als ze weten dat ze kunnen bellen om te vragen hoe het met hun baby gaat.

Wat moet ik doen als ik me ergens zorgen om maak?

Als de baby speciale voeding, medicijnen of gezondheidsmaatregelen nodig heeft, zullen de ouders deze informatie moeten delen met het kinderdagverblijf, zodat misverstanden

worden voorkomen. Alle informatie zal strikt vertrouwelijk behandeld worden. Indien de baby sterk afwijkend gedrag vertoont, bevinden de verzorgers zich in de vervelende positie om dit te bespreken met de ouders. Als dit echter op een ondersteunende en niet-veroordelende manier gedaan wordt, zullen de ouders sneller professionele hulp kunnen zoeken. Ze zullen ook het gevoel krijgen dat ze in het vervolg met vragen en zorgen over de ontwikkeling van hun baby, bij het personeel van het kinderdagverblijf terecht kunnen.

Zijn troostobjecten toegestaan?

Het starten op een kinderopvang is een belangrijke periode in het leven van de baby, en een emotionele periode in dat van de ouders. Een goed kinderdagverblijf zal de ouders niet afraden om het favoriete dekentje of ander troostobject mee te nemen voor de baby. Onderzoeken hebben aangetoond dat een troostobject emotionele steun en een gevoel van veiligheid kan bieden tijdens periodes van scheiding, omdat het wordt geassocieerd met thuis. Het is echter wel zinvol om het troostobject te voorzien van een naamplaatje.

Is de kinderopvang af en toe gesloten voor trainings- en begeleidingsdagen?

Hoewel het vervelend is, er zijn dagen waarop het kinderdagverblijf gesloten is voor training en begeleiding. Dat is onvermijdelijk als je er zeker van wilt zijn dat het personeel goed wordt begeleid bij het tegemoetkomen aan de lichamelijke, sociale, intellectuele en emotionele behoeften van de baby's op de kinderopvang. Training zorgt ervoor dat de medewerkers zich zekerder voelen tijdens gesprekken met de ouders en dat ouders zich zekerder voelen met betrekking tot de kwaliteiten van de medewerkers.

Is er een open-deuren beleid voor ouders?

Een open-deuren beleid geeft vaak aan dat de setting informeel en gastvrij is. Bezoekjes rond lunchtijd kunnen bijzonder belangrijk zijn voor moeders die borstvoeding geven en die in de buurt van het kinderdagverblijf werken. Mensen die geen toestemming hebben om de kinderopvang te bezoeken, zouden echter ook niet de mogelijkheid moeten hebben om binnen te komen zonder geldige reden. Ouders dienen de medewerkers dan ook te informeren als ze te laat zijn of wanneer de baby opgehaald zal worden door iemand anders. Een veiligheidsplan zorgt ervoor dat de baby het kinderdagverblijf niet kan verlaten met een onbekend persoon.

Wordt er snel van personeel gewisseld?

Verandering van personeel is natuurlijk onvermijdelijk in een kinderdagverblijf. Een frequente verandering van personeel kan echter duiden op ontevreden personeel of op een gebrek aan ondersteuning of sturing van de eigenaar of de manager van het kinderdagverblijf. Een wisseling in de samenstelling van personeel zal meestal minder vaak voorkomen wanneer de medewerkers weten dat hun werk gewaardeerd wordt en dat hun werk werkelijk bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van de baby, nu en in de toekomst.

Er is bewijs dat aantoont dat een regelmatige wisseling in de samenstelling van het personeel het hechtingsproces tegengaat, wat vervolgens stress kan veroorzaken. Een

stressgehalte dat gedurende de hele dag hoog blijft, kan ernstige gevolgen hebben voor de hersengebieden die geheugen, aandacht, gedrag en emotie beheren. Baby's hebben een veilige en vertrouwde band met een stabiele verzorger nodig, die hun emotionele veiligheid biedt en hen beschermt tegen stress. Onderzoeken wijzen uit dat het stressgehalte van baby's gedurende de eerste negen dagen in een onbekende omgeving kan verdubbelen.

Baby's die niet de kans krijgen om een sterke band op te bouwen met een rustige, betrokken en voorspelbare medewerker, zal eerst nog protesteren door te huilen, maar zal zich later gelaten of teruggetrokken tonen. Vaak wordt meegaand gedrag gezien als een teken dat de baby de situatie heeft geaccepteerd of dat de baby gewend is geraakt, maar vaak is het cortisol gehalte van de baby dan hoog. Sommige baby's verstarren of verstijven bij de afwezigheid van iemand waaraan ze zich kunnen hechten. Dit soort gedrag wordt vaak niet opgemerkt en het verhoogt hun kwetsbaarheid ten opzichte van andere risicofactoren waarmee ze later geconfronteerd worden.

Wanneer de ouder er niet is zou de baby zich altijd moeten kunnen wenden tot een vaste, vertrouwde verzorger. De emotionele beschikbaarheid van de vaste verzorger is nog belangrijker indien er thuis sprake is van een onzekere of stressvolle situatie.

Wat is het ritueel bij het brengen?

Ook al hebben de medewerkers door de drukte vaak weinig tijd om met de ouders te praten als de kinderen gebracht worden, het nemen van tijd om even te praten is belangrijk en alle betrokkenen hebben hier baat bij. Sommige kinderdagverblijven zorgen voor extra ouders die meehelpen als de kinderen worden gebracht of tijdens wenperiodes. De brengtijden kunnen ook uitgespreid worden over verschillende tijden.

Het afscheid nemen kan, voor zowel de baby als de ouders, een pijnlijke gebeurtenis zijn. Indien het afscheid echter met zorg wordt begeleid door een vaste verzorger, zal het verdriet van de baby van korte duur zijn.

Ouders kunnen zich ook schuldig voelen omdat ze hun baby moeten achterlaten, onzeker voelen over hun welzijn of jaloers voelen omdat iemand anders voor ze zorgt. De vaste verzorger kan de ouders ervan verzekeren dat de baby in goede handen is en dat het opbouwen van een band met een bepaalde verzorger een teken is van een gezonde ontwikkeling.

Hoe wordt er informatie uitgewisseld?

De dagelijkse uitwisseling van informatie zou kunnen gaan over hoe de baby 's nachts geslapen heeft, wat er in het weekend gebeurd is, of de baby een middagslaapje heeft gedaan, de activiteiten die ze gedaan hebben en andere dingen met betrekking tot de verzorging of ontwikkeling. Open en eerlijke gesprekken geven de verzorgers de kans om informatie over de ontwikkeling en de vorderingen van de baby te delen. Het delen van informatie stelt de verzorgers tevens nog beter in staat om aan de behoeften van de baby te voldoen. Uitwisseling van informatie kan ook plaatsvinden door middel van een dagboekje. Ouders kunnen zo zien hoe het met de baby gaat en wat ze thuis kunnen doen. Ouders zullen zich meer betrokken voelen wanneer ze informatie krijgen over hoe de dag van hun baby was.

Sommige kinderdagverblijven hebben een wekelijkse of maandelijkse nieuwsbrief of een bord met nieuwsberichten met informatie over activiteiten en andere speciale gebeurtenissen. De meeste kinderdagverblijven organiseren inloopavonden, open dagen of andere informele ontmoetingen, welke ouders de gelegenheid geven om meer te weten te komen over de geboden faciliteiten en om met het personeel te praten over het werk dat ze doen.

De omgeving van de kinderopvang

Ouders kunnen bij hun eerste bezoekje al een scala aan bruikbare aanwijzingen verzamelen. De volgende aanwijzingen kunnen van belang zijn:

- Is de ruimte warm, helder, goed en gastvrij ingericht?
- Is de ruimte goed verlicht (bij voorkeur met natuurlijk zonlicht) en geventileerd?
- Zijn de gang- en looppaden schoon en opgeruimd?
- Is de keuken vlekkeloos schoon?
- Zijn er afgescheiden en passende faciliteiten om luiers te verschonen?
- Heeft de ruimte een gezellig hoekje?
- Ziet het speelgoed er schoon en veilig uit?
- Is het speelgoed van goede kwaliteit en geschikt voor de leeftijdsfase van de baby's voor wie het bestemd is?
- Zien de baby's er blij, geïnteresseerd en ontspannen uit (houd hierbij rekening met het feit dat het gedrag van baby's verandert al naar gelang de dag vordert)?
- Kun je zien dat de volwassenen op een positieve manier betrokken zijn bij de baby's?
- Zijn de verzorgers benaderbaar, warm, vriendelijk, enthousiast, gastvrij en geïnteresseerd?
- Worden de groepen verdeeld op basis van leeftijd?
- Zijn de activiteiten afgestemd op de ontwikkelingsfase van elke baby?
- Wordt er gelegenheid geboden om de zintuigen op een speelse manier te ontwikkelen?
- Waar slapen de baby's?
- Staat veiligheid hoog op de prioriteitenlijst?

Er mag voor de baby's geen mogelijkheid zijn om onopgemerkt de zaal uit te glippen. Het personeel dient ook op de hoogte te zijn van het belang van persoonlijke hygiëne en dient hiertoe passende procedures te volgen. Ouders kunnen vragen naar de verhouding van het aantal medewerkers ten opzichte van het aantal baby's. Een goede verhouding is één volwassene op drie baby's.

Wat kan ik nog meer verwachten van een kinderdagverblijf?

Een goed kinderdagverblijf houdt zich aan een vaste structuur met de juiste balans tussen spelen en rusten. Activiteiten kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Tijd voor onbegrensd bewegen.
- Gelegenheid om te ontdekken en te spelen.
- Bewuste interactie met een vaste verzorger.
- Muziek maken, zingen, versjes en liedjes.
- Individuele en groepsactiviteiten.
- Vaste tijden om te eten (maaltijden en tussendoortjes) en te slapen.

Van de televisie zou weinig tot geen gebruik gemaakt moeten worden. De beste kinderopvang hecht veel waarde aan het bieden van plezier, genoeg variatie, stimulatie en interesse. Er zal bewust omgegaan moeten worden met de hoeveelheid tijd die de baby's doorbrengen in een kinderstoel, een wipstoeltje en soortgelijke voorwerpen, waarin de baby een beperkte bewegingsvrijheid heeft.

Is de buitenspeelplaats geschikt voor baby's?

De faciliteiten van de verschillende kinderdagverblijven variëren. Een goed onderhouden buitenspeelplaats of tuin die voor baby's is ontworpen, biedt echter de mogelijkheid om door spelen de zintuigen te ontwikkelen en te leren. Zonneschijn en frisse lucht bevorderen tevens een gezonde ontwikkeling en een goede nachtrust.

Hier volgen enkele vragen die ouders zichzelf kunnen stellen:

- Zijn er speciale speeltoestellen voor baby's aanwezig, zoals een speelhuis of kleine glijbaantjes en wandelwagentjes?
- Zijn de baby's gescheiden van de peuters en oudere kinderen om ze te beschermen tegen wild spelende kinderen?
- Hoe vaak mogen de baby's naar buiten?
- Worden ze ook bij wisselende weersomstandigheden mee naar buiten genomen?
- Kunnen de baby's ergens overdekt spelen?
- Worden er uitjes georganiseerd voor de baby's?

Indien de kinderopvang niet genoeg ruimte heeft voor een buitenspeelplaats, dan kunnen regelmatige uitjes een goed alternatief zijn voor buitenspel en buiten leren.

Kwaliteitszorg

In een maatschappij waarin ouders worden aangemoedigd om te werken, is kwaliteitszorg van cruciaal belang bij het bevorderen van een gezonde emotionele ontwikkeling van baby's. Baby's floreren in allerlei soorten omgevingen maar wat werkelijk een verschil maakt is de kwaliteit van de zorg. Ouders moeten het gevoel hebben dat hun baby er blij en veilig is, dat er goed voor ze gezorgd wordt en dat ze meer dan genoeg de gelegenheid krijgen om te leren en zich te ontwikkelen. Als het kinderdagverblijf geen prettig gevoel geeft, geen kwaliteitszorg of genoeg leer- en ontwikkelingsmogelijkheden biedt, doen de ouders er beter aan om verder te zoeken.